

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie złp. 12 — miesięcznie złp. 4.
Ner pojedynczy gr. 10.

N^{RO} 70.

Prenumerata na prowincji z opłatą pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 14 Marca 1830 roku w Niedzielę.

WIADOMOSCI HANDLOWE.

AMSTERDAM. — Dnia 2 marca. — Pięknej polskiej pszenicy mało na targ przychodzi, a możnaby ją dobrze sprzedać; czerwonej żądano dnia wczorajszego dosyć i kupowano partjami. Ceny wczorajsze: Pszenica polska 124-fnt. pstrokata, po 295, 300 i 305 Fl. ($36\frac{1}{2}$, $37\frac{1}{2}$ i $37\frac{3}{4}$ złp. za korzec); 120-fnt. po 286 Fl. Żyto 119 do 121-fnt. pruskie po 164 do 170 Fl.

BERLIN. — Dnia 9 Marca. — Listy zastawne polskie p. C. żądano $99\frac{1}{4}$, płacono 99 za sto. — Obligacje udziałowe polskie p. C. 63 i $63\frac{1}{2}$, p. Med. $\frac{1}{4}$, p. Kw. $\frac{1}{2}$, pro maj $\frac{3}{4}$, p. czerwiec i lipiec 64.

GDĄŃSK. — Dnia 8 marca. — Dnia 3 b. m. odbyła się aukcja na 46 łaszt. różnej pszenicy, za którą znacznie wysokie ceny postąpiono. I tak, za łaszt $56\frac{1}{2}$ -szeflowy na spiechrzu, płacono: extra piękną 133-fnt. białą, 566 Fl. ($42\frac{1}{2}$ złp. za korzec), dobrą wysokopstrokata 133 do 134-fnt. po 479 do 484 Fl. (36 do $36\frac{1}{2}$ złp. za korzec), pstrokata 130-fnt. po 401 do 437 Fl., poślednią 129-fnt. pstrokata 371 Fl. — Prócz powyższego kupna, w upłynionym tygodniu nic nie odeszło. Handlujący zbożem trzymają na wysokie ceny, a kommisantom nadesłano ściśle ograniczone zlecenia; prócz tego w pięknej pszenicy zupełny brak się okazuje. Dla złych dróg dowóz łądem coraz mniejszy, ceny jednak nie idą w górę, bo spodziewają się wkrótce puszczenia Wisły i obfitego oraz przedkiego spławu.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE KROLESTWO POLSKIE.

— *Kommissja rządowa spraw wewnętrznych i policji.* — Powziąwszy wiadomość, że osoby biorące na wychowanie sieroty ze szpitala Dzieciątka Jezus, są w tym mniemaniu, iż wychowawszy dzieci muszą je zwrócić do tegoż szpitala: zważywszy, że takie mniemanie staje na przeszkodzie sierotom w otrzymaniu dbałych o ich los opiekunów; podaje kommissja rządowa spraw wewnętrznych i policji niniejszem do wiadomości publicznej: iż osoba która przyjmuje do siebie na wykarmienie lub wychowanie sierotę ze szpitala Dzieciątka Jezus, ma prawo zachować ją w swoim domu bez dopełnienia żadnej innej formalności prócz złożenia stosownej deklaracji przed wójtem gminy, który o tém rapport właściwemu kommissarzowi złożyć winien.

Tudzież, iż nikt nie jest obowiązany zwracać do szpitala Dzieciątka Jezus na wychowanie wziętych, z tém tylko zastrzeżeniem, iż od chwili złożonej deklaracji przed wójtem o chęci zachowania dziecka, do żadnej opłaty z tegoż instytutu prawa mieć nie będzie. — W Warszawie dnia 11 marca 1830 r. — Minister prezydujący, T. Mostowski. — Sekretarz generalny, Aug. Karcki.

— *Kommissja województwa Augustowskiego.* — W wykonaniu rozporządzenia kommissji rządowej przychodów i skarbu daty 20 stycznia r. b. Nr. $3\frac{575}{775}$, gruntującego się na dekrecie Najjaśniejszego Pana w Odessie pod dniem 19(31) sierpnia 1828 r. zapadłego, podaje do publicznej wiadomości: iż w dniu 18 maja r. b. 1830 począwszy od godziny 10 z rana odbywać się będzie w biurze kommissji województwa Augustowskiego w sali sejsjonalnej, publiczna licytacja na sprzedaż dóbr rządowych seperatnych Łankieliszki w obwodzie Kalwaryjskim województwie Augustowskiem półożonych a składających się z wsiów czynszowych i zarobnych a mianowicie: 1) z kolonji Anclawka, 2) z wsiów Łankieliszki, 3) Miswicie, 4) Moliniszki, 5) Obelupie, 6) Podworzyszki, 7) Pogierniewo, 8) Powembry, 9) Skierpiewo i 10) z folwarku Łankieliszki, łącznie z gruntami Staławka, oraz 11) z propinacji, niemniej 12) z młyna deptaka do dóbr tych należących, których przestrzeń ogólna prócz probostwa wynosi włók 197, morgów 14, przętów 79 miary nowo-polskiej. — Licytacja zaczynać się będzie od summy złp. 141,777 gr. 13 w srebrze albo w listach zastawnych koloru białego nominalnej wartości.

Oprócz postąpionej na licytacji summy, obowiązany będzie plus licytant corocznie skarbowi opłacać w dwóch ratach złp. 6393 kanonu rocznego, z wolnością wszakże spłacenia takowego monetą brzęczącą.

Nadto przejmie pożyczkę od towarzystwa kredytowego ziemskiego w summie złp. 162,200 zaciągnioną, od której przez następne 24 lat wnosić będzie do kassy tegoż towarzystwa, prawem sejmowem z dnia 13 czerwca 1825 ustanowioną opłatę.

Oprócz podatków i ciężarów do tych dóbr przywiązanych opłacać się będzie także nowo ustanowiony podatek ofiary w ilości złp. 2596 gr. 16; każdy przystępujący do licytacji winien złożyć wadium złp. 19,274 gr. 1 w monecie srebrnej kurs w kraju mającej, lub w listach zastawnych, a nadto utrzymujący się przy licytacji obowiązany będzie zaraz złożyć drugą podobną ilość to jest złp. 19,274 gr. 1.

Oddanie posesji dóbr nowemu nabywcy nastąpi od dnia 1 czerwca 1830 z zastrzeżeniem dotrzymania dzierżawcy

teraźniejszemu kontraktu do dnia 1 czerwca 1831; dochody dzierżawne wszakże należec będą do nowo nabywcy jak i rozporządzenie wolne wszystkimi w kontrakt dzierżawcy nie wchodzącami.

Za pomiar gruntów obowiązany będzie nabywca zapłacić skarbowi złp. 2470, a za to odbierze mapę tych dóbr z rejestrem pomiarowym.

O wszystkich innych warunkach licytacyjnych prócz powyższych, każdy chcąc kupna mający powyższe wiadomość w biurze kommissji wojewódzkiej, gdzie nawet warunki kupna wraz z tabellą źródła intraty wykazującą na drzwiach przy wejściu do sekcji ekonomicznej wywieszona będą.

Wolno jest każdemu chcąc licytowania mającemu o stanie obecnym dóbr na gruncie przekonać się. — W Suwałkach dnia 18 lutego 1830 r. — Prezes *Mostowski*. — Sekretarz jeneralny, *Bogucki*.

— *Urząd municypalny miasta stołecznego Warszawy*. W ponowieniu dawniejszych rozporządzeń swych, ostrzega wszystkich myśliwstwem trudniących się lub zwierzyzną handlujących, że przez czas od 1go marca, do 1 września r. b. nie wolno jest nikomu na targi publiczne lub użytek własny przywozić, sprzedawać, lub dla siebie sprowadzać takowych, oprócz dzikich gęsi, kaczek, cyranek, chruścieli, czyli derkaczy, kuligów, wszelkiego gatunku słomków, bekasów, turkawek, dzikich gołębi i dzikich kokoszek.

Przestępujący ten zakaz sami sobie winę przypiszą, że oprócz skonfiskowania na rzecz tutejszych szpitali przywiezionej zwierzyzny, nadto pieniężnie karani będą. — W Warszawie dnia 27 lutego 1830 roku.

Wiceprezydent *Lubowidzki*. — Za sekretarza jeneralnego *Wiernicki*.

— Roku 1830 dnia 24 marca, o godzinie 10 zrana, na gruncie, dom przy ulicy Inflanckiej Nr. 2087 z wszelkiem zabudowaniem, ogrodem warzywnym, w dwuletnią dzierżawę poczynającą się od dnia 1 kwietnia 1830 r. do dnia tegoż 1832 r. za zapłatą gotowizną więcej dającemu wypuszczony zostanie. Licytacja zacznie się od summy zł. 500 za rok jeden do wywołania podanym. Warunki dzierżawy, w wydziale I sądu pokoju, i u podpisanego komornika Nr. 495, każdego dnia w godzinach prawnych przejrzeć można.

Wojeiech Ruciński, K. S.

Wiadomości Warszawskie.

— Rozpocząwszy druk nowego tłómaczenia Wyżygina, na które w przeszłym miesiącu przez pisma publiczne ogłosiłem prenumeratę, spodziewam się, że całkowite wydanie przed końcem maja r. b. drukarską opuści prasę, o czem zawiadamiając czytającą publiczność, donoszę zarazem, że tom I wyjdzie z druku około 20 b. m. i natychmiast osobom, które prenumerować raczyły, tak w stolicy jako na prowincji rozesłany zostanie. Prenumerata za całe dzieło zł. 12 przyjmuje się ciągle w Warszawie we wszystkich księgarniach i w składzie Ciechanowskiego przy ulicy Podwale.

Tłómacz.

— Motyla numer 10 z r. b. czyli 62 głównego ciągu, wyszedł z druku, z dołączeniem ryciny ostatniej mody Paryżkiej i podwójnego exemplarza szóstego arkusza Wyżygina. Materje w tym numerze zawarte: 1) O interesowności. 2) Artykuł nadesłany. 3) Wiersze: a) Do Antoniego Korwina Bieńkowskiego, przez Molskiego; b) Do Tadeusza

Matuszewicza, ditto. c) Do doktora. d) Powinszowanie drukarskie. 4) Zagadka.

— *Z Lublina*. — W krótkim przeciągu czasu, bo niespełna jednego miesiąca, obywatelstwo województwa Lubelskiego, podwakroc zostało zasmucone. Skon szanownego lekarza Szeina, wśród chlubnych o jego życiu wspomnień, był przedmiotem jeszcze rozwinów, gdy żałosny rozstania się o brządek, nowy smutek a jeszcze dotkliwszy żal, bo z liczną familją podzielany, w sercach mieszkańców Lublina rozniecił. — JW. Demetrjusz Władych prezes sprawiedliwości karzącej województw Lubelskiego i Podlaskiego, orderu ś. Stanisława kawaler, rozstał się z tym światem w dniu 3 marca r. b. pozostawiwszy wdowę z 6 rodzeństwem, w części nieletniego, wieku lat 76 mający.

Jeśli skon każdego cnotliwego na chlubne zasługuje wspomnienie, to zaiste nie może być pokryte milczeniem zejście męża, który zamitowania naszego narodu, dał wielki dowód; którego całe życie było wzorem, męża co i w zawodzie publicznym niepospolitych poświęcił po sobie w spadku dla żyjących, pozostawił przykład.

Demetrjusz Władych roku 1762 w Krocacji, krainie sławiańskim ludem zasiedlonój urodził się, w domu rodziców pierwsze młodości lata na naukach przepędził; poczem w mieście Wiedniu umiejtnościom już filozoficznym, już prawnym czas poświęcił. — Usposobienie Władycha ocenionem zostało; nie długo po ukończeniu nauk, wezwany przy kommissji prawodawczej w Wiedniu ułożeniem praw dla krain zajętych zajmując się, pracował; potem lat kilka jako professor wydziału filozoficznego przy uniwersytecie Lwowskiem przepędził. Gdy przeznaczona na Polskę miarę nieszczęście spełniły, nauczycielstwo porzuciwszy oddał się zawodowi sądownictwa, któremu już jako adiunkt fiskalny w Krakowie, już jako konsyliarz foralny w Lublinie, lat kilka poświęcił.

Gdy rok 1810 zapewnił dla naszej krainy polityczne znaczenie, Władych aby był użytecznym, przyjął na siebie obowiązki sędziego trybunału Lubelskiego, następnie w roku 1817 dwu województw sprawiedliwości kapna poruczoną jego przewodnictwu została, które aż do dnia śmierci godnie sprawował. Gorliwe wypełnianie obowiązków, Najjaśniejszy Mikołaj cesarz wszech Rossji król Polski najłaskawiej ozdoba orderu ś. Stanisława II klasy nagrodił, a potem odpowiednie zasługom, postanowieniem swém z dnia 7 (19) grudnia roku 1826, Władycha w poczet szlachty polskiej pomiescił. Dalekiemu od niekzemnej chwaleń umarłych próżności, słuszność każe oddać sprawiedliwość, że Władych w ciągu życia był dobrym obywatelem, najlepszym mężem, czułym dla swych dzieci ojcem, przyjacielskim, gościnnym, wzorowym urzędnikiem. Umiał łączyć powagę zwierzchnika z łagodnością tylko wyższe umysły znamionującą; ojcowskiem przestrzeżeniem zwracał podwładnych ku obowiązków wypełnieniu. Co myślał mówić, oddał każdemu wedle zasług jego należność, lubił prawdę do ocz wymówić, a nigdy szkodliwego nie uczynił przedstawienia; był też kochany, a od wszystkich kochany. Cnoty te i inne, życia tak domowego jak publicznego, przy złożeniu zwłok na wieczny spoczynek wymownie WW. Rzeczycki i Grodzicki urzędnicy podwładni nieboszczyka, wśród uwielbień uczili; pobożności i cnotliwemu jego poświęciu oddali cześć J. X. Hypolit Maryjański przeor Karmelitów Lubelskich i JX. Machinkowski kaznodzieja miejscowy.

Z przykrościami jakie mniej lub więcej każdemu na tym świecie towarzyszą, już Władych wieczny zrobił rozbrat, nie masz go już pomiędzy nami. Dusza jego z duchami uwielbionych, już się połączyła, a ciało powiększyło bryłę ziemi.

Wieczności, w swych końcach i początku niedościgłej brama, za którą każdy człowiek bez powrotu ginie, już się zamknęła; rozstał się z nami, jednak nie umarł; pamięci bowiem odradzających się pokoleń, przekazał przykład, jakim być powinien Sławianin dla pobratymczych ludów; jakim mąż, ojciec, urzędnik, jakim obywatel kochający ojczyznę.

F. Ku. obywatel.

ROSSJA. — Z *Odessy d. 12 (24) lutego*. — Lód, który nasz port i część morza okrywał, stopniał lub został połamany przez wiatry i uniesiony strumieniami. Dnia 7 (19) lutego zawinęły do naszego portu 4 okręty, a w dniach następnych jeszcze 7; ostatnie odplynęły z Konstantynopola przed czterema dniami.

AMERYKA PÓLN. — Z *Nowego Yorku d. 25 stycznia*.

Prezydent przesłał d. 19 senatowi i izbie reprezentantów pismo tej treści: — „Mości panowie! rząd Kolumbijski przysłał mi medal złoty, bity na pamiątkę ocalenia życia z rąk zabójców prezydenta Liberatora. Szacunek który mam tak dla prezydenta jako i rzpltej Kolumbijskiej, jest rękojmią zapewnienia, iż dar ten przyjąłem z wdzięcznością. Atoli stosownie do ustaw naszych, które zakazują urzędnikowi Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej jakikolwiek przyjmować dar od mocarstw obcych, przesyłam i poddaje ten medal pod rozrządzenie kongressu. Nader wielki wpływ na interessa Kolumbji, który zjednały Boliwarowi jego zasługi i poświęcenie się dla kraju, obudzają wielki interes w każdym liberalnym towarzystwie. Korzystna opinja, którą powziąłem o jego charakterze i jego zasługach, każą mi oczekiwać z pewnością, iż w swoim dalszym postępowaniu, nie zboczy z drogi sławy na którą raz już wstąpił, i że tylko to przedsięwzięcie, co zgodnem będzie z dobrem narodu.“ — W dalszej osnowie tego pisma, udziela prezydent wiadomości: że nakoniec udało się panu Moore posłowi północno-amerykańskiemu, wyrobić u rządu Kolumbijskiego przyznanie pretensji obywatelów północno-amerykańskich, przyczem bardzo wychwala czynność posła Stanów Zjednoczonych.

— Pan John Quincy Adams, dawniejszy prezydent Zjed. Stanów, został mianowany przez senat miasta Bostonu, członkiem rady dozorczej uniwersytetu w Harvard.

— Na jednem z ostatnich posiedzeń zgromadzenia w Wirginji zebranego w celu poprawienia konstytucji, jeden z członków wyraził się w sposobie następującym: „Obawiam się panowie, żeśmy się przyzwyczaili pokładać za wiele zaufanie w czystości i cnotach naszego ludu, uważając je za rękojmię przeciw wszelkiemu politycznemu złemu. Powiedziałem na posiedzeniu wczorajszym, iż zdanie moje bez względu wyrzekę; po raz ostatni staję na widowni mojego politycznego zawodu; zanim tutaj przybyłem, sflu-mitem wszystkie chuci własnej miłości w sercu mojem, i składam publicznie sumienne wyznanie, jakkolwiekby się niepopularnem zdawało, że jak dawno świat stoi, żaden naród nie uczynił tyle postępu do moralnego zepsucia jak mieszkańcy Zjednoczonych Stanów w ostatnich 25

laciech. Niechaj mi wolno będzie przytoczyć tu tylko niektóre najbardziej uderzające okoliczności. Tak np. nawet w naszym starém państwie od czasu urodzenia mojego, liczba ubiegających się o urzędy, powiększyła się przynajmniej o dziesięć razy. Uwijają się po mieście i kraju, cisną się nietylko na publicznych miejscach, ale nawet w koła domowe i swojemi prośbami i pretensjami nadwiergają gorliwość naszych pracowitych sąsiadów. Sami są przedajnymi istotami, poświęcają swoje zasady, głosy, więcej dającemu; oceniają swoje postugi najwyżej, a w końcu następczają je za jakąś cenę. Ludzie, zaledwie zdolni do urzędów niższego stopnia, ubiegają się o urzędy posłów, a gdy do takowych docisnąć się nie mogą, przyjmują i niższe z najmniejszą płacą, aby tylko nie byli zmuszeni życie swoje innym sposobem przez rzetelną pilność i pracę utrzymywać. Jeżeli zachoruje pocztmistrz lub poborca, zaraz szturmują do wszystkich prośbami i listami zalecającami, a gdy umrze, to jeszcze nie pochowany, a już roje snują się do Wasyngtonu. — A nasze dzienniki? ów prawdziwy *exemplar vitae morumque*. Skądto pochodzi, iż we wszystkich przedmiotach politycznych, przy wyborze prezydenta lub jakiej innej koliczności, wszystko się tylko około tego punktu kręci: jaka strona osiągnie większość? Co pochodzi stąd, że tym sposobem uzyskuje się najpewniej większość, od której takowych spodziewamy się i oczekujemy jako nagrody za gorliwą przychylność. Ci gorliwi stronnicy zowią się sługami ludu, przyjaciółmi ludu, mężami ludu — co dobrze po angielsku ni mniej ni więcej znaczy, jak tylko że: są mężami za pieniądze ludu. Nie mają własnego zdania, i własnej woli; co lud myśli i oni myślą; czego sobie lud życzy tego i oni sobie życzą, na wszystkiem przestają, co lud chce, a za to spodziewają się od niego tego wszystkiego, co tenże w honorach i płacy rozdać może.“

AUSTRIA. — Z *Wiednia d. 28 lutego*. — Dunaj puścił wczoraj wieczorem; znaczna część mostu Tabor została zerwana.

— List od granic węgierskich z dnia 25 lutego donosi, „Dochodzą z Dalmacji, niepewne jednak wiadomości, iż horda Czarnogórców (Montenegrzynów) uderzyła na warowne miasto nadbrzeżne Catara w Dalmacji, zdobyła je i wielką zadała klęskę austrijskiej załodze. Naród ten łączy się bardzo często z Albańczykami, i wraz z nimi w czasie wojny wchodzi na kapitulację do służby tureckiej. Z tego powodu mniemają, że horda ta jest oddziałem wojska, które zostawało pod dowództwem paszy Skodryjskiego. Spodziewane wkrótce wiadomości okażą, ile wieść ta jest prawdziwa.“

DANJA. — Z *Kopenhagi d. 2 marca*. — Zdrowie siężnej Karoliny ciągle się polepsza, ostanie dwa buletyny są pomyślne.

FRANCJA. — Ogół pretensji likwidowanych przez emigrantów, wynosił do d. 1 marca: W kapitale 810,767,493 fr., w rentach 24,323,181 fr.

— Już i *Gazette* donosi, że słyhać o zamęzciu D. Miguela, z jedną z siężniczek Neapolitańskich.

— Pokazało się z urzędowego obrachunku, że bawiający

teraz we Francji 31,000 Anglików, wydają do roku pół miliona fut. szterlingów. (To jest 21 miljon. złp.)

— Stawiony przed sądem przysięgłych dawny żołnierz nazwiskiem Perdereau, o fałszowanie zdawkowej monety oskarżony, przyznał się ze skruchą do winy, wymawiając się zbyt wielkiem ubóstwem. Przysięgli zdjęci litością, wyrzekli: że nie jest winny. Oddano go do domu przytulku.

— Na wyborach w Nantes odniósł zwycięstwo kandydat ministerjalny pan Daudon nad panem Valismenil będącym ze strony liberalnej. Obrano pierwszego deputowanym na sejm.

— Generał hiszpański Barradas pisał list do wydawcy dziennika *Quotidienne*, użalając się przeciwko głoszonym w piśmie zarzutom, jakoby poddanie się jego Meksykanom przekupieniu przypisać należało. W liście tym wyraził pobudki kapitulacji, mianowicie: głód, choroby i niedostatek wszelkich potrzeb. Oświadcza w końcu przywiązanie do swego monarchy i gotowość dania mu w każdym zdarzeniu niewątpliwych dowodów wierności.

— Wicehrabia Paultre-Delamotte, oraz książęta Maille, Escars i Decazes, zaskarżyli do sądu pana St. Claire autora pismka p. t. „*Wyjaśnienia względem zabójstwa dopełnionego na księciu Berry*“ w którymto piśmie oskarża ich o spółniczo z Luwelem. Pan St. Clair jest uwięziony, ale odzyska wolność za stawieniem kaucji.

— *Courrier de Bayonne* zapewnia, że oficerowie Hiszpańscy którzy w skutek kapitulacji roku 1823 zawartej z Francuzami, ojczyznę opuścić musieli i w Francji szukali schronienia, otrzymują od rządu francuzkiego pensje, stopniem swoim odpowiednie.

MULTANY i WOŁOSZCZYNA. — Pszczoła Wołoska z d. 9 (21) lutego donosi: »Dywan wykonawczy Wołoszczyzny oznajmia, iż na rozkaz wysokiego rządu, zakazano jest wprowadzać do tych ziem turecką monetę po 10 i 20 Iewów, i że takowa moneta nie będzie do kass publicznych przyjmowana.«

— List z Bukarestu z d. 11 stycznia donosi między innymi: »Do wielkich dobrodziejstw, które prowincja nasza nowemu winna prezydentowi, należy także znaczne pomnożenie dochodów z cła i soli; takowe wynosiły w roku 1829 razem 1,690,000 piastrow, a na rok 1830 wykazano je w summie 4,602,000 piastrow. Aby to uskutecznić, zniósł gubernator wszystkie wewnętrzne cła i rozporządzenia ograniczające wolny handel solą, jako wielki ucisk dla kraju. Chorych na zarazę morową, bardzo mało zwłaszcza przy zimnie 28stopni, atoli szpitale napełniają się chorymi innego rodzaju, których zdrowie przez niedostatek i nędzę nadwergżone zostało.«

NORWEGJA. — Z *Chrystjanji* d. 24 lutego. — Sejm Norwegijski zwany Storthing, zagajony został d. 19 b. m., następującą mową w imieniu króla, przez radcę stanu Colletam odczytaną:

„Dobrzy panowie i mężowie norwescy! Konstytucja norwescka z d. 4 listopada 1814, zwołuje deputowanych na sejm już po raz siódmy. Przyjemnie mi jest, zapewnić was, że w przyjacielskich stosunkach z mocarstwami zagranicznymi żadna nie zaszła zmiana. Zdanie sprawy u-

wiadomi was o teraźniejszym stanie państwa i o działaniach rządu w ciągu dwóch lat ostatnich. Nie bardzo kwitnące położenie Norwegji, będące naturalnym skutkiem czasów i wydarzeń, wznawiających bolesne wspomnienia, nie dozwoliło mi uczynić tyle dobrego, ile zamierzałem. Z tém wszystkiem, sprawy szły zwyczajnym biegiem, a dla pomysłności kraju, uczyniło się ile można było. Sztuki, umiejętności i instrukcja publiczna, doznają takiego wsparcia, jakie tylko odemnie zależy, a rząd przyspieszał wypracowanie kodexu karnego. Okoliczności handlowe niepomysłne są dla zarobku, co wpływało koniecznie na podatki bezpośrednie; jednakże kassa publiczna, mogła opędnąć potrzebowałem korzystać z dozwolonego mi w banku kredytu. Starania moje o wywóz drzewa, nie mogły być jeszcze uwięzione pomyslnym skutkiem, a wywóz innych płodów, małe przyniósł korzyści, jednak cła więcej przyniosły, niżśmy obliczyli. Pożyczka z r. 1828, jakkolwiek niewielka, posłużyła wielce do zapomożenia klasy produkującej, tyle ważnej dla społeczności. To, com uczynił dla rolnictwa, przez dozwole nie składania zboża, zamiast zaległych podatków i przez daną pomoc instytutowi rolniczemu, nie należy brać według potrzeb kraju, ale według środków, jakiemi rozrządzać mogłem. Roboty około komunikacji wewnętrznych, ciągle postępowały. Ze sprawozdania przekonacie się, że się starał o pomysłność i honor Norwegji. Nie wywiedziecie z niego nadzwyczajnych wypadków, obudzających podziwienie, gdyż zasoby nasze, nie pozwalają nam łudzić się, lub mieć nadzieje przesadzone, ale to przynajmniej będzie wam widoczne, że Norwegja naprzód postępuje. Działania administracji przekonają was, że ciągle zmierzała do pokoju, szczęścia ogółu i pojedynczych. Tę prawdę, moi panowie, miejcie w pamięci! Wspierajcie moje zamiary ku owemu celowi! Bądźcie wzajemnie zgodni, sprzyjajcie narodowi bractwemu i sumienni w trzymaniu się konstytucji z d. 4 listopada. Tym sposobem staniecie się godni widocznych dobrodziejstw, które opatrność Norwegji wyświadczyła, gdyż dzieje wszelkich narodów i wieków, wykazują najoczywistsiej, że nigdy część kraju nie rozwiązała swego połączenia i jak Norwegja, nie stała się krajem niepodległym bez poprzedniego poświęcenia wielu swoich synów i spustoszenia wsi i grodów. Podziękujemy Wszechmocnemu za pokój! Bodajby miłość rozumnej wolności, była waszą przewodniczką! Wtenczas, oświeceni pochodnią doświadczenia i z umiarkowaniem działając, podzielicie ze mną zaszczyt z pomnożenia szczęścia ojczyzny. Bodajby opatrność pobłogosławiła waszym obradom! Zostaję przychylnym sejmowi i narodowi norwegijskiemu. Dano na zamku Sztokholmskim, d. 27 stycznia 1830.«

NIEMCY. — Z Monachium donoszą, iż zdrowie króla bawarskiego znacznie się polepsza.

WIDOWISKA W STOLICY.

TEATR NARODOWY. — *Chłop milionowy czyli dziewczyna z świata czarownego.*

TEATR ROZMAITOŚCI. — *Autor w kłopotach czyli przed i po komedji.* — *Dwaj grenadjrowie.*